

СУПРУНЕНКО С.А., доц. каф. менеджменту Університету державної фіскальної служби України, м. Ірпінь

ПОДАТКОВЕ ПЛАНУВАННЯ - НЕВІД'ЄМНИЙ ЕЛЕМЕНТ ПОДАТКОВОГО МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВИ

Для проведення ефективної фінансової політики державі необхідно мати систему податкового адміністрування, механізм якого забезпечував би запланований обсяг податкових надходжень до бюджетів усіх рівнів. Метою податкового адміністрування є забезпечення планових податкових надходжень в бюджетну систему країни в умовах оптимального поєднання методів податкового регулювання і податкового планування надходжень в територіальних фіскальних органах.

Зміст податкового планування надходжень, як область наукових і прикладних знань, обумовлено, перш за все, тією функцією, яку воно виконує в системі інших автономних підсистем управління в податковому адмініструванні. Такою функцією відповідно до теорії менеджменту є планування [1,2]. У широкому сенсі зміст планування - наукове обґрунтування майбутнього поведінки системи, її частин, елементів, процесів і явищ[3].

Податкове планування надходжень - найважливіший елемент податкової та бюджетної політики держави, в процесі якого відповідні державні органи приймають рішення про внесення змін до податкового законодавства про скорочення державних витрат; розробляють заходи щодо поліпшення загальноекономічного стану в країні і створення необхідних умов для розвитку економіки.

Податкове планування включає роботу з прогнозування обсягів податкових надходжень з урахуванням інфляції і

валютного курсу, і на цій основі проводиться розрахунок доходів, що включаються до проекту на черговий фінансовий рік; розробку контрольних завдань по податках і зборах Державною фіскальною службою України.

Як показав аналіз літературних джерел [2,3,4,5] податкове планування надходжень, аналітична робота і, конкретно, якість прогнозів, якість аналітики, аналіз сукупності факторів, що впливають на податкові надходження, є ключовою ланкою в роботі територіальних фіскальних органів.

Так як основним фінансовим ресурсом для діяльності держави є податкові доходи, обґрунтоване планування їх надходжень можна вважати основою ефективного державного управління.

Сучасний рівень розвитку суспільних відносин в сфері оподаткування, а також постійне вдосконалення законодавства про податки і збори передбачають необхідність наукового аналізу відбуваються правових змін та осмислення тих організаційно-економічних механізмів, які використовуються державою для реалізації своїх інтересів при здійсненні податкових вилучень. Найбільш значущою в цьому відношенні є створення державою системи податкового планування надходжень в бюджетну систему України, правове оформлення якої покликане забезпечувати дотримання балансу інтересів держави і осіб, які виконують податкові обов'язки. Більшою мірою саме в рамках податкового контролю день у день відбувається реалізація державних інтересів у фіскальній сфері, що, природно, викликає підвищений інтерес до вивчення функціонування його своєрідного механізму планування.

Таким чином, функціонування органів державного податкового контролю неможливо без проведення всебічного економічного аналізу планування податкових надходжень в бюджетну систему країни. В зв'язку з цим особливого значення набувають розробка і застосування методики податкового планування надходжень в бюджетну систему України як одного з найбільш важливих інструментів здійснення державного податкового адміністрування.

Однак питання організації податкового планування надходжень, особливо при розробці концептуальних основ діяльності фіскальних органів щодо здійснення планування,

підготовки, затвердження та їх виконання, потребують подальшого розвитку.

Підводячи підсумок вищевикладеного, можна сформулювати наступне: цілі і завдання економічної і соціальної політики держави є визначальними для середньострокового податкового планування; податкове планування в Україні, з урахуванням стратегічних і короткострокових орієнтирів бюджетної та податкової політики, ставить задачу досягнення максимального рівня акумуляції податків і зборів в бюджетну систему країни; результативність роботи фіскальних органів в значній мірі залежить від рівня наукового обґрунтування методологічних принципів і методичних підходів до аналізу та податкового планування показників надходження доходів до бюджетів усіх рівнів; відсутність комплексного підходу до аналізу, податкового планування надходжень призводить до значних втрат доходів бюджетної системи і очікуваних до виконання витратних зобов'язань держави; податкове планування держави є невід'ємним елементом податкового механізму держави; податкове планування, здійснюване з урахуванням стратегічних і короткострокових орієнтирів бюджетної та податкової політики, забезпечення дохідної частини затверджених бюджетів, дозволяє своєчасно передбачити заходи, направлені на компенсацію втрачених доходів бюджетної системи, а також визначення податків, надходження яких в найменшій мірі залежать від кон'юнктури ринку.

Список літератури: 1. Меских К.А. Основы планирования бюджетных назначений в налоговых органах//Финансы и кредит . 2010. №3; 2. Крисоватий, А. І. Домінанти гармонізації оподаткування : національні та міжнародні вектори [Текст] : монографія / А. І. Крисоватий, В. А. Валігура. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2010. – 248 с.; 3. Иванов Ю.Б. Налоговое планирование: принципы, методы, инструментарий: Монография/Ю.Б. Иванов, В.В. Карпова, А.Н. Карпов.-Х.: ИНЖЭК, 2008. – 272с.; 4. Податкові надходження: методологія прогнозування : монографія / О.В. Зварич. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2013. – 444 с.; 5. Крисоватий, А. І. Планування та прогнозування податкових надходжень : навч. посіб. / А. І. Крисоватий, А. Я. Кізима, В. В. Маслій. – Тернопіль : Економічна думка, 2011. – 260 с. – (До 50-річчя ТНЕУ).